

**Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 235/2022
29.11.2023. године
Београд**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милић Милић, адвокат у ..., против туженог Дома здравља Приштина, са седиштем у Грачаници, кога заступа Државно правобранилаштво, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2370/21 од 25.06.2021. године, у седници одржаној 29.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2370/21 од 25.06.2021. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1 758/18 од 25.02.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 758/18 од 25.02.2021. године поништено је решење туженог о престанку радног односа број .. од 28.12.2015. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на радно место које одговара степену и врсти његове стручне спреме и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 70.500,020 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2370/21 од 25.06.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима специјалисте ... на основу уговора о раду од 31.12.2015. године. Тужени је донео решење број .. дана 28.12.2015. године којим је тужили престао радни однос на основу члана 179. става 5. тачке 1) ЗОР. На основу кадровског плана Министарства здравља и Закључка Владе Републике Србије са препоруком да се откажу уговори запосленима који нису радно ангажовани тужени је спровео поступак решавања вишка запослених. Тужени је Одлуком о измени правилника о организацији и систематизацији послова смањено број извршилаца на тужилином радном месту на два извршиоца. Према Програму решавања вишка запослених једини критеријум за одређивање коначног списка запослених за чијим радом је престала потреба дана 31.12.2015. године, на ком је и тужила, био је статус радно неангажованих лица. У периоду од 2001. до 2009. године тужила је била ангажована на пословима свог радног места у Крагујевцу, а у наредном периоду више није била ангажована.

Према становишту нижестепених судова, тужбени захтев је основан јер радно место тужиле није укинута, већ је број извршилаца смањен на два Од 498 укупно запослених код туженог 239 запослених је проглашено технолошким вишком. Укупан број радно неангажованих је 273 запослена. Тужени не конкретизује разлоге и критеријуме на основу којих је од укупног броја радно неангажованих управо њих 239 проглашено технолошким вишком у односу на преостала 34 запослена који такође нису радно ангажовани. Како нису сви радно неангажовани проглашени технолошким вишком било је неопходно одредити додатне критеријуме на основу којих би се одлучило ко од радно неангажованих запослених је технолошки вишак. Истовремено, тужени није доставио синдикату и Националној служби за запошљавање предлог програма за решавање вишка запослених. Стога је побијаном пресудом на основу чланова 179. става 5. тачке 1) у вези члана 155. и 191. става 1. ЗОР одлучено о тужбеном захтеву.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право што је за последицу имало непотпуно утврђено чињенично стање.

Наиме, нижестепени судови основаност тужбеног захтева темеље на чињеници да од укупно радно неангажованих 273 радника 239 је проглашено технолошким вишком и да се међу њима нашла и тужила при чему једини критеријум да се неко прогласи као вишком запослен – радно неангажовање, није прихватљив. Међутим, из списка предмета произлази да је по систематизацији радних места на којем је тужила била запослена било три извршиоца а да је једно такво радно место угашено што значи да су по систематизацији остала још два радна места на тим пословима. Нижестепени судови нису утврђивали да ли су два извршиоца који су остали у радном односу на тим местима такође били радно неангажовани или су били радно ангажовани за претходни период. Ако та лица нису била радно ангажована као и тужила онда је тужени морао да има утврђене и друге критеријуме у погледу оцене које од запослених лица може бити проглашено као технолошки вишак. Те чињенице у нижестепеном поступку нису утврђиване ни цењене а што је од битног значаја за доношење правилне одлуке о постављеном тужбеном захтеву.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног суда, извешће доказе на околности које су указане, по потреби извршиће и друге доказе (нпр. да ли је тужени поступио у смислу прибављања мишљења синдиката, ако

није, од каквог је то значаја) и након правилне оцене свих неопходно потребних доказа донеће закониту одлуку.

Имајући у виду изнето на основу члана 416. става 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић